

Naziv studije slučaja	Prijevara i nespремnost korisnika na suradnju (pristup prostorima)
Opis	Projekt se odnosi na isporuku šest specijaliziranih vozila za potrebe korisnika (regionalno javno tijelo) u okviru programa potpore EFRR-a. Korisnik je pokrenuo postupak javne nabave za odabir ugovaratelja koji će isporučiti šest specijaliziranih vozila.
Predmetni strukturni i investicijski fondovi	Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)
Vrsta nepravilnosti	Nema nepravilnosti
Mehanizam izvješćivanja	Upravljačko tijelo prijavilo je slučaj kao slučaj koji sadržava nepravilnost tijekom početne provedbe projekta.
Prijava u sustavu za upravljanje nepravilnostima	<p>† Da</p> <p>(Slučaj je prvo prijavljen kao slučaj koji sadržava nepravilnost, a naknadno je promijenjen u slučaj prijevare na koju se sumnja, no prijevara nije dokazana.)</p>
Znakovi upozorenja	<p>Na prijearu se posumnjalo tijekom početne faze projekta i to zbog sumnje da je gospodarski subjekt odabran u postupku javne nabave iako nije imao kapacitet za isporuku opreme.</p> <p>Pokazatelji i znakovi prijevare koji su pobudili sumnju bili su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pritužba u kojoj se tvrdilo da ugovaratelj nema kapaciteta za isporuku šest specijaliziranih vozila • činjenica da je provedba projekta odobrena, iako je ugovaratelj imao poteškoća u obavljanju isporuke, što je potaknulo optužbe da su mu javni službenici upravljačkog tijela pomogli da pobijedi u natječajnom postupku • ugovaratelj nije dopustio da se u prostoru njegova ureda provede provjera na terenu.
Opis obrasca prijevare	<p>Međunarodni konzorcij X pobijedio je na natječaju za isporuku specijaliziranih vozila. Projekt je bio u nadležnosti upravljačkog tijela Y (relevantnog ministarstva).</p> <p>Postojala je sumnja da je konzorcij pokušao nezakonito ostvariti korist od sredstava Unije i da je možda primio pomoć od upravljačkog tijela da bi ga se odabralo u postupku nabave, iako ugovaratelj nije imao kapacitet za isporuku specijalizirane opreme.</p> <p>Nakon pokretanja istrage ugovaratelj je poduzeo sve u svojoj moći kako bi isporučio opremu i organizirao je brojne sastanke u inozemstvu, gdje se specijalizirana oprema zaista i proizvodila. Nacionalni partner konzorcija istaknuo je da manjak kapaciteta nije njegova pogreška, već njegova stranog partnera. Unatoč</p>

	<p>početnom neuspjehu u provedbi projekta i vjerojatnom manjku iskustva i kapaciteta za isporuku robe, ugovaratelj je u konačnici uspio isporučiti opremu iz inozemstva. Ugovaratelj je predočio pisma namjera društava koja proizvode takvu opremu. Predstavnici Europske komisije bili su prisutni tijekom prve isporuke dvaju vozila i utvrdili su da su vozila usklađena s kriterijima projekta. Gospodarski subjekt isporučio je opremu za potrebe projekta regionalnog javnog tijela.</p>
<p>Kako je prijevara otkrivena</p>	<p>AFCOS je primio pritužbu u kojoj se tvrdilo da ugovaratelj u tom slučaju nema kapaciteta za provedbu projekta. OLAF je istodobno pokrenuo istragu tog projekta te je zatražio pomoć od nacionalnih tijela na temelju <i>Uredbe br. 2185/96 o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti</i>.</p> <p>Nacionalna tijela pripremila su provjeru na terenu i s istražnim timom OLAF-a posjetila ured ugovaratelja. Nakon početka provjere na terenu ugovaratelj je odlučio uskratiti istražiteljima pristup prostorima svojeg ureda i nije im dopustio da uzimaju podatke povezane s projektom. U tom trenutku šest specijaliziranih vozila nije bilo isporučeno.</p> <p>Provjera na terenu nije uspjela jer u to vrijeme u nacionalnom zakonodavstvu nisu postojale relevantne odredbe na koje bi se OLAF mogao pozvati u slučaju da mu gospodarski subjekt pruži otpor tijekom provjere na terenu. Na temelju tog iskustva 2008. izmijenjen je Zakon o javnoj agenciji za financijsku inspekciju i sastavljeno je novo poglavlje 3.a pod nazivom „Pružanje pomoći inspektorima Europske komisije u ishodu odobrenja za pristup prostorima i/ili dokumentaciji radi provedbe inspekcija i provjera na terenu na temelju <i>Uredbe Vijeća (EURATOM, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti</i>”.</p> <p>Međutim, otpor koji je ugovaratelj pružio tijekom provjere na terenu bio je znak da možda nešto skriva. Osim otvorenog predmeta koji je vodio OLAF, istragu su pokrenula i nacionalna tijela. Predmet je upućen uredu državnog odvjetnika.</p> <p>Tijela nisu uspjela dokazati da je početni naum društava bio prijevarno postupiti u pogledu financijskih interesa Unije uz pomoć državnih službenika upravljačkog tijela. U odluci državnog odvjetnika zaduženog za taj predmet navodi se da ne postoji dovoljno dokaza na temelju kojih bi se dokazala uključenost</p>

	<p>upravljačkog tijela ili naum konzorcija. Projekt je proveden, a sredstva su isplaćena. Zaključen je predmet koji sadržava nepravilnost.</p>
Zabilježene poteškoće	<p>Tijekom provedbe projekta istražni tim OLAF-a pokušao je uz pomoć bugarskog AFCOS-a provesti provjeru na terenu, ali gospodarski subjekt pružio je otpor. Nemogućnost pomaganja OLAF-u tijekom provjere na terenu dovela je do izmjena nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>U ovom slučaju može se pretpostaviti da je unatoč početnom neuspjehu projekt proveden zbog nadzornih aktivnosti OLAF-a, AFCOS-a i nacionalnih tijela. Najveća poteškoća bila je dokazati prijeverni naum bilo kojeg od društava ili bilo kojeg dijela konzorcija. U konačnici je projekt proveden te je tijekom istražnog postupka zaključeno da nije počinjena prijevera te da nisu izgubljena financijska sredstva. Međutim, subjekt je kasnije proglašen krivim za prijeveru u drugom projektu.</p>
Uočene slabosti	<p>Prva slabost bila je nepostojanje odredbi kojima bi se nacionalnim tijelima omogućilo da pomognu OLAF-u ako gospodarski subjekt pruži otpor tijekom provjere na terenu. Taj je problem riješen izmjenama nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>Druga slabost uočena je u samom upravljačkom tijelu koje je u pogledu postupaka javne nabave i različitih razina kontrole trebalo primjereno ocijeniti kapacitet društva koje će biti odabrano u postupku javne nabave. Ta je slabost uklonjena ažuriranjem Poslovnika upravljačkog tijela.</p>